



**Beleidsregels Herregistratie CRT
(zoals vastgesteld door de CRT bij elektronische stemming van
6 mei 2008; gewijzigd op 23 september 2008, 19 februari 2010,
9 juli 2010, 2 december 2011, 17 februari 2012, 5 juli 2013, 4 juli
2014, 3 oktober 2014, 1 januari 2015, 16 maart 2015, 30 september
2016, 9 december 2016, 10 februari 2017, 7 juli 2017 en 20 april
2018)**

Datum inwerkingtreding: 20 april 2018

(De relevante artikelen uit het Besluit specialisme klinische psychologie (Besluit van 5 juli 2016; inwerkingtreding 1 november 2016) staan steeds cursief weergegeven)

Hoofdstuk A. Algemene bepalingen

A.1 Begripsomschrijvingen

*In dit besluit wordt verstaan onder:
aanvrager:*

*de gezondheidszorgpsycholoog die een verzoek doet tot
(hernieuwing van diens) inschrijving in het register van klinisch
psychologen;*

accreditatie:

*het afgeven van een verklaring, inhoudende dat een bij- en
nascholingsactiviteit in het kader van herregistratie aan de
daarvoor geldende eisen voldoet;*

accreditatieorgaan:

*het organisatieonderdeel van de FGzPt, dat de accreditatie
verzorgt van bij- en nascholingsactiviteiten;*

college:

*het College Specialismen Gezondheidszorgpsycholoog en
Psychotherapeut;*

docent-gios ratio:

het aantal giossen per docent die betrokken is bij de opleiding;

facturabele uren:

*het aantal gewerkte uren dat een vrijgevestigde specialist in
rekening brengt in het kader van zijn herregistratie;*

FGzPt:

*de vereniging Federatie van Gezondheidszorgpsychologen en
Psychotherapeuten;*

fte werkervaring:

voltijdse werkervaring, of het equivalent daarvan in deeltijd;

gelijkgestelde werkzaamheden:

*werkzaamheden, als bedoeld in artikel 15, tweede lid van de
Wet-BIG;*

gesuperviseerde werkervaring:

*werkzaamheden in het kader van de opleiding tot klinisch
psycholoog die verricht worden binnen een
praktijkopleidingsinstelling, onder verantwoordelijkheid van de
praktijkopleider of de werkbegeleider;*

gezondheidszorgpsycholoog:

*degene die is ingeschreven in het register van
gezondheidszorgpsychologen, bedoeld in artikel 3 van de Wet-
BIG;*

gios:

*gezondheidszorgpsycholoog in opleiding tot specialist, te weten
klinisch psycholoog;*

herintreding:

*een in de tijd niet direct aansluitende hernieuwde inschrijving in
het register van klinisch psychologen;*

herregistratie:

*een in de tijd direct aansluitende hernieuwde inschrijving in het
register van klinisch psychologen;*

<i>hoofdopleider:</i>	<i>degene die binnen een opleidingsinstelling verantwoordelijk is voor de opleiding tot klinisch psycholoog en die als zodanig door de registratiecommissie is erkend;</i>
<i>intercollegiale toetsing:</i>	<i>interview, supervisie en andere vormen van deskundigheidsbevordering waarbij met een of meerdere collega-specialisten of vertegenwoordigers van andere disciplines wordt gereflecteerd op het eigen professioneel handelen, met als doel de verhoging van de professionele kwaliteit;</i>
<i>interview:</i>	<i>vorm van intercollegiale toetsing waarin sprake is van geregelde samenkomsten en een systematische aanpak van de reflectie op het professioneel handelen van de bij de interview betrokkenen;</i>
<i>klinisch psycholoog:</i>	<i>een gezondheidszorgpsycholoog die is ingeschreven in het register klinisch psycholoog, bedoeld in dit besluit;</i>
<i>leertherapie:</i>	<i>het ondergaan van een psychotherapie in het kader van de opleiding, met als doel bij de gios de ontwikkeling van en het inzicht in het eigen functioneren als specialist te bevorderen, met name wat betreft de beoefening van de psychotherapie;</i>
<i>Minister:</i>	<i>de Minister onder wie de volksgezondheid ressorteert;</i>
<i>of:</i>	<i>en/of</i>
<i>onderwijs:</i>	<i>het deel van de opleiding bestaande uit technisch en theoretisch onderwijs en vaardigheidsonderwijs;</i>
<i>opleiding:</i>	<i>de opleiding tot klinisch psycholoog;</i>
<i>opleidingsinstelling:</i>	<i>de instelling die een opleiding tot klinisch psycholoog verzorgt en die als zodanig door de registratiecommissie is erkend;</i>
<i>opleidingsplaats:</i>	<i>een voor de opleiding ingestelde arbeidsplaats binnen een praktijkopleidingsinstelling;</i>
<i>opleidingsregister:</i>	<i>het opleidingsregister voor de opleidingen tot gezondheidszorgpsycholoog, psychotherapeut, klinisch psycholoog en klinisch neuropsycholoog dat door de registratiecommissie wordt gehouden;</i>
<i>ouderbegeleiding:</i>	<i>vorm van systeembegeleiding die zich richt op de advisering, begeleiding of behandeling van ouders of personen die de ouderrol vervullen, in het kader van de zorg voor jeugdige patiënten of voor volwassen patiënten die afhankelijk zijn van ouderlijke zorg;</i>
<i>P-opleider:</i>	<i>een voor tenminste één van de specialistenopleidingen erkende praktijkopleider die (functioneel) eindverantwoordelijk is voor de organisatie en kwaliteit van de praktijkopleidingstrajecten van meerdere psychologische BIG-opleidingen, en die in het geval dat psychotherapeuten worden opgeleid tevens erkend is als praktijkopleider psychotherapeut;</i>
<i>patiëntenbespreking:</i>	<i>bespreking over een of meer patiënten met andere beroepsbeoefenaren, voor de zorg voor die betreffende patiënt(en);</i>
<i>patiëntgebonden consultatie:</i>	<i>het vragen of geven van advies over de zorg voor een patiënt;</i>
<i>praktijkopleider:</i>	<i>degene die verantwoordelijk is voor de praktijkcomponent van de opleiding van een of meer gios, met inbegrip van eventuele werkbegeleiding, en die als zodanig is erkend door de hoofdopleider;</i>
<i>praktijkopleiding:</i>	<i>het gedeelte van de opleiding dat gevolgd wordt binnen een erkende praktijkopleidingsinstelling;</i>
<i>praktijkopleidingsinstelling:</i>	<i>een praktijkinstelling die, of het samenwerkingsverband van praktijkinstellingen dat, de praktijkopleiding verzorgt en als zodanig is erkend door de registratiecommissie;</i>
<i>psychotherapeut:</i>	<i>degene die is ingeschreven in het register van psychotherapeuten, bedoeld in artikel 3 van de Wet BIG;</i>

<i>Regeling:</i>	<i>de Regeling Gezondheidszorgpsycholoog en psychotherapeut, basisberoep en specialismen, vastgesteld door het Bestuur van de FGzPt;</i>
<i>registratie:</i>	<i>inschrijving in een register van specialisten als bedoeld in artikel 14 van de Wet-BIG en artikel 35 van de Regeling;</i>
<i>registratiecommissie:</i>	<i>de Commissie Registratie en Toezicht;</i>
<i>scholingsprogramma:</i>	<i>programma, gericht op het opnieuw verwerven van de specialistische deskundigheid, en bestaande uit gesuperviseerde werkervaring en cursorisch onderwijs;</i>
<i>specialisme:</i>	<i>deelgebied van de gezondheidszorgpsychologie, bedoeld in artikel 14 van de Wet-BIG en artikel 15, eerste lid van de Regeling;</i>
<i>specialist:</i>	<i>een gezondheidszorgpsycholoog die is ingeschreven in een specialistenregister dat gehouden wordt door de registratiecommissie;</i>
<i>specialistenregister:</i>	<i>register van specialisten op het gebied van de gezondheidszorgpsychologie, gehouden door de registratiecommissie;</i>
<i>specialistische psychotherapievereniging (SPV):</i>	<i>een vereniging op het gebied van de psychotherapie;</i>
<i>supervisant:</i>	<i>degene die supervisie ontvangt;</i>
<i>supervisie:</i>	<i>het methodisch analyseren en evalueren van de door de gios verrichte werkzaamheden en het reflecteren op het professioneel functioneren van de supervisant en de ontwikkeling daarvan;</i>
<i>supervisor:</i>	<i>degene die supervisie geeft;</i>
<i>systeembegeleiding:</i>	<i>de advisering en begeleiding van ouders, opvoeders, verzorgers of andere relevante personen uit het sociaal netwerk van een patiënt, in het kader van de zorg voor die patiënt;</i>
<i>Taken en Verantwoordelijkheden:</i>	<i>de publicatie 'Taken en verantwoordelijkheden in de praktijkopleiding tot gezondheidszorgpsycholoog en gezondheidszorgpsycholoog-specialisten' van juni 2008 aangevuld met het rapport 'Naar een eenduidige regeling van de praktijkbegeleiding in de psychologische BIG-opleidingen' van juli 2011;</i>
<i>werkbegeleider:</i>	<i>degene die de werkbegeleiding verzorgt;</i>
<i>werkbegeleiding:</i>	<i>de begeleiding van en het toezicht op het werk van de gios bij de uitvoering van diens werkzaamheden;</i>
<i>Wet-BIG:</i>	<i>de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg;</i>
<i>zorginnovatie:</i>	<i>werkzaamheden gericht op het introduceren, implementeren of evalueren van inhoudelijke of organisatorische vernieuwingen op het gebied van de psychologische zorg voor patiënten.</i>

Hoofdstuk D. De eisen voor herregistratie en herintreding

Artikel D.1. Algemeen

Een verzoek tot herregistratie als bedoeld in artikel 36 van de Regeling wordt ingewilligd indien de aanvrager in de vijf jaar voorafgaand aan de expiratie van de vigerende registratie heeft voldaan aan de volgende eisen:

- a. hij heeft het specialisme waarvoor hij geregistreerd is regelmatig en in voldoende mate uitgeoefend conform hetgeen daaromtrent bepaald is in artikel D.2.;
- b. hij heeft in het kader van de uitoefening van zijn specialisme in voldoende mate deelgenomen aan deskundigheidsbevordering op het terrein van zijn specialisme, conform hetgeen daaromtrent bepaald is in artikel D.3..

D.2. Eisen werkervaring

1. Met betrekking tot de werkervaring bedoeld in artikel D.1. onder a. toont de aanvrager aan dat hij in de genoemde periode ten minste 4.160 uur werkzaam is geweest binnen het specialisme waarop zijn registratie betrekking heeft.

2. Van de in het eerste lid bedoelde uren heeft aanvrager 2.080 uur aantoonbaar besteed aan

patiëntgebonden werkzaamheden op het gebied van het betreffende specialisme. De overige uren kunnen betrekking hebben op niet-patiëntgebonden onderdelen van het specialisme.

3. Tot patiëntgebonden werkzaamheden worden uitsluitend gerekend:

- a. *directe patiëntenzorg, inclusief rapportage en dossiervorming;*
- b. *mediërende vormen van patiëntenzorg (waaronder ouder- en systeembegeleiding);*
- c. *patiëntenbesprekingen;*
- d. *patiëntgebonden consultatie;*
- e. *het geven van supervisie en werkbegeleiding met betrekking tot patiëntenzorg op het gebied van het specialisme aan gezondheidszorgpsychologen of andere professionals in de zorg, dan wel hen die daartoe in opleiding zijn;*
- f. *het geven van leertherapie;*
- g. *werkzaamheden als praktijkopleider.*

De tijd besteed aan de werkzaamheden genoemd onder a. tot en met f. wordt volledig aangemerkt als patiëntgebonden werkzaamheden. Van de tijd besteed aan de werkzaamheden genoemd onder g. wordt 50% aangemerkt als patiëntgebonden werkzaamheden.

4. *Tot de niet-patiëntgebonden onderdelen van een specialisme worden gerekend alle overige werkzaamheden die geacht kunnen worden deel uit te maken van de reguliere taak van een specialist, waaronder wetenschappelijk onderzoek, zorginnovatie, managementwerkzaamheden, werkzaamheden als P-opleider, het verzorgen van onderwijs, lezingen en dergelijke, alsmede activiteiten ter bevordering van de eigen deskundigheid, dit alles voorzover het in relatie staat tot het specialisme.*
5. *De uren die zijn besteed aan patiëntgebonden werkzaamheden zijn gespreid over ten minste 60 procent van het aantal weken in de registratieperiode, waarin per week ten minste 4 uur gewerkt is.*
6. *Voor de berekening van het aantal gewerkte uren gelden de volgende nadere bepalingen:*
 - a. *werkonderbrekingen mogen worden meegerekend tot een maximum van zes weken. Indien een werkonderbreking langer duurt dan zes weken wordt dit meerdere niet meegerekend, tenzij het een werkonderbreking als gevolg van zwangerschaps- of bevallingsverlof betreft. Een dergelijke werkonderbreking mag integraal worden meegerekend.*
 - b. *voor werkzaamheden verricht in dienstverband geldt als uitgangspunt voor de berekening het aantal contractueel vastgelegde arbeidsuren per week;*
 - c. *voor werkzaamheden niet verricht in dienstverband gelden de volgende regels:*
 - i. *het aantal patiëntgebonden uren werkervaring wordt gelijkgesteld aan het aantal facturable uren, voor zover betrekking hebbend op werkzaamheden als bedoeld in het derde lid onder a. tot en met g., vermeerderd met een opslag van 25%.*
 - ii. *het totaal aantal uren wordt gelijkgesteld aan het aantal facturable uren, vermeerderd met een opslag van 50%.*

Uitwerking artikel D.2. in de Beleidsregels Herregistratie CRT

Lid 1 en 2:

- Over de reguliere registratieperiode van vijf jaar moet minimaal 4.160 uur gewerkt zijn als specialist en minimaal 2.080 uur daarvan moeten patiëntgebonden werkzaamheden zijn geweest.

Lid 3

- c. patiëntenbesprekingen. Dit zijn besprekingen over een of meerdere patiënten waarbij minimaal twee of meer andere beroepsbeoefenaren uit de zorg aanwezig zijn;
- d. patiëntgebonden consultatie. Dit is het vragen of geven van advies met betrekking tot de zorg voor een patiënt;
- g. werkzaamheden als praktijkopleider tellen voor 50% als patiëntgebonden werkzaamheden en voor 50% als niet-patiëntgebonden werkzaamheden. Het digitale herregistratiesysteem voert deze berekening automatisch uit. Als u werkt als praktijkopleider maakt dit deel uit van uw patiëntgebonden werkzaamheden. Een voorbeeld kan dit verduidelijken. Stel u werkt 5% van uw tijd als praktijkopleider en 45% van uw tijd doet u overige patiëntgebonden werkzaamheden. U besteedt dan 50% van uw gewerkte uren aan 'patiëntgebonden' werk. Vanwege de korting van 50% die op uw werk als praktijkopleider wordt toegepast, krijgt u in het systeem herregistratie 47,5% patiëntgebonden uren toegekend van het totaal aantal uren werkervaring dat u heeft ingevuld.

Lid 4

- Onder zorginnovatie wordt verstaan: werkzaamheden die zijn gericht op het introduceren, implementeren en/of evalueren van inhoudelijke of organisatorische vernieuwingen op het gebied van de psychologische zorg voor patiënten.

Lid 6 a.

- Uren werkonderbreking kunnen alle uren zijn die geen werkuren zijn. Vakantie-uren, ziekte en ouderschapsverlof vallen hier allemaal onder. De specialist mag meerdere malen per jaar het werk onderbreken voor een totaal van zes weken. Als de werkonderbreking langer duurt dan zes weken dan wordt het meerdere aantal uren niet meegerekend. Als de specialist bijvoorbeeld acht weken ziek is geweest, tellen de eerste zes weken mee als uren werkervaring. De overige twee weken worden niet meegeteld.
- Het zwangerschaps- of bevallingsverlof omvat een periode van zestien weken. Zwangerschapsverlof wordt minimaal vier weken en maximaal zes weken voor de bevallingsdatum opgenomen. Het bevallingsverlof gaat na de bevalling in en duurt minimaal tien en maximaal twaalf weken. Als het kind na de tevoren bepaalde bevallingsdatum wordt geboren, wordt het verlof verlengd met de periode dat de bevalling op zich liet wachten.

Lid 6 c.

De CRT past een opslag van 25% toe op de facturable uren die u heeft besteed aan patiëntgebonden werkzaamheden om te komen tot het aantal patiëntgebonden uren werkervaring. Om te komen tot het totaal aantal uren werkervaring wordt op het totaal aantal facturable uren een opslag van 50% gegeven.

Bewijsvoering werkervaring

Let op! Als de registratiecommissie twijfelt over het specialistisch niveau van de werkervaring doet zij nader onderzoek naar de aard van de opgegeven werkzaamheden.

De CRT vraagt de volgende bewijsstukken om de uren werkervaring aan te tonen. Deze bewijsstukken moeten worden meegestuurd met het verzoek om herregistratie.

Voor werknemers:

Een verklaring van de directie van de instelling of van het hoofd van de afdeling Personeelszaken dat de aanvrager over de desbetreffende periode werkzaam is geweest als specialist.

Voor vrijgevestigde specialisten:

i. een accountantsverklaring waaruit het totaal aantal uren werkervaring blijkt. Het is niet per se nodig dat de accountant hiervoor elk kalenderjaar een verklaring opstelt. De accountantsverklaring mag ook zo zijn opgesteld dat wordt verklaard over het totaal aantal uren werkervaring opgedaan in de hele registratieperiode van vijf jaar.

Sinds 1 januari 2016 stelt de registratiecommissie gelijk aan de accountantsverklaring: de verklaring van een boekhouder of administrateur.

In de verklaring moet het aantal gewerkte uren staan en dat de betrokken accountant, boekhouder of administrateur het desbetreffende aantal uren heeft gecontroleerd.

Als er reden is tot twijfel over de waarheidsgetrouwheid van de verklaring zal de registratiecommissie nader onderzoek instellen. Dit gebeurt in elk geval als de verklaring van de accountant, boekhouder of administrateur op blanco papier staat of wanneer op de verklaring het bedrijfsnummer bij de Kamer van Koophandel ontbreekt.

óf

ii. een door de specialist zelf uit te voeren optelling van het aantal gewerkte uren aan de hand van zijn/haar DBC-administratie (Diagnose Behandeling Combinatie).

De optelling moet er als volgt uitzien:

- in de DBC-administratie worden de volgende kolommen geselecteerd: naam behandelaar, periode, DBC-code/product-volumes, indirecte tijd en directe tijd;
- alle directe tijd wordt opgeteld en het totaal wordt genoteerd;
- alle indirecte tijd wordt opgeteld en het totaal wordt genoteerd;
- de totalen directe en indirecte tijd worden bij elkaar opgeteld;

- als de DBC-administratie in minuten wordt gevoerd, wordt het totaal directe tijd en indirecte tijd door 60 gedeeld. Als de DBC-administratie in uren wordt gevoerd, hoeft dit niet;
- het aantal uren dat op bovenstaande wijze is berekend, wordt ingevuld in het digitale herregistratiedossier onder 'facturabele uren per periode';
- de optelling wordt aangeleverd in de vorm van een Excel-bestand.

Artikel D.3. Deskundigheidsbevordering

1. Tot deskundigheidsbevordering als bedoeld in artikel D.1. onder b. worden gerekend:
 - a. deelname aan bij- en nascholingsactiviteiten op specialistisch gebied die als zodanig zijn geaccrediteerd door het accreditatieorgaan;
 - b. intercollegiale toetsing op het gebied van het specialisme, zoals nader omschreven in artikel D.4.;
 - c. overige deskundigheidsbevorderende activiteiten op het gebied van het specialisme die als zodanig zijn aangemerkt door de registratiecommissie.
2. Aan deskundigheidsbevordering als bedoeld in het eerste lid onder a. wordt gelijkgesteld het verzorgen van onderwijs in het kader van een der opleidingen tot specialist.
3. Verzoeker heeft ten minste 200 uur besteed aan deskundigheidsbevordering, waarvan:
 - a. ten minste 100 uur aan de vormen van deskundigheidsbevordering als bedoeld in het eerste lid onder a. en
 - b. ten minste 50 uur aan de vormen van deskundigheidsbevordering als bedoeld in het eerste lid onder b.

Uitwerking artikel D.3. in de Beleidsregels Herregistratie CRT

Lid 1 a.

- Accreditatie vindt plaats door een onafhankelijke accreditatiecommissie die aanvragen om accreditatie toetst aan de 'Kaderregeling accreditatie herregistratie'. De kaderregeling is te raadplegen via de website: www.fgzpt.nl. Zowel opleiders als specialisten kunnen een bij- en nascholing ter accreditatie aanbieden. Meer informatie over de voorwaarden voor accreditatie is te vinden in de Kaderregeling accreditatie herregistratie.
- Zowel patiëntgebonden als niet-patiëntgebonden bij- en nascholing kan ter accreditatie worden aangeboden.
- Accreditatie van een bij- en nascholing levert evenveel punten op voor beide specialismen (klinisch psycholoog en klinisch neuropsycholoog).
- Genoten bij- en nascholing telt alleen mee na afronding van het volledige programma waarvoor accreditatie is verleend. De CRT kan onder omstandigheden afwijken van deze eis. Dit dient van geval tot geval te worden beoordeeld.
- Zowel genoten als gegeven geaccrediteerde bij- en nascholing kan meetellen voor de herregistratie. Echter, dit kan slechts één maal in elke hoedanigheid. Dus één maal als genoten bij- en nascholing en één maal als gegeven bij- en nascholing. In theorie is het dus mogelijk dat een aanvrager aan dezelfde activiteit éénmaal als cursist deelneemt en éénmaal als docent. De hoeveelheid uren die worden toegekend, is echter niet gelijk. Wanneer een bij- en nascholing is geaccrediteerd, mag de docent van deze bij- en nascholing ook zijn uren voorbereidingstijd opgeven in de verhouding: uren voorbereiding : uren doceren = 2 : 1. Een voorbeeld kan dit verduidelijken. Als een bij- en nascholing voor 1 uur is geaccrediteerd, mag de docent 3 uur bij- en nascholing opgeven.

Wanneer iemand tegelijkertijd deelnemer en docent is van dezelfde bij- en nascholing (op dezelfde dag), mag hij zowel de genoten als de gegeven geaccrediteerde bij- en nascholing opgeven. Deze situatie kan zich voordoen, wanneer iemand op een geaccrediteerd congres een lezing geeft en vervolgens de rest van het congres als deelnemer bijwoont. In het voorbeeld van hierboven, betekent dit dat als de spreker een lezing geeft van één uur op een congres dat voor 6 uur is geaccrediteerd, hij hiervoor 9 accreditatiepunten kan opgeven: 3 uur voor zijn lezing en 6 uur als deelnemer aan het congres.

Lid 2

- Deze vorm van onderwijs dient te worden aangetoond met een door de hoofdopleider ondertekende verklaring met de naam van het onderwijsonderdeel, de periode waarover het is gegeven en het aantal contacturen van het onderwijsonderdeel.

Bewijsvoering deskundigheidsbevordering

De CRT vraagt de volgende bewijsstukken om de uren deskundigheidsbevordering aan te tonen. Deze bewijsstukken moeten worden meegestuurd met het verzoek om herregistratie.

Geaccrediteerde bij- en nascholing gevolgd:

1. presentielijst wordt door de opleidingsinstelling ingevuld.
2. indien er geen presentielijst door de opleidingsinstelling is ingevuld, dient de specialist een bewijs van deelname aan de CRT te overhandigen.

Geaccrediteerde bij- en nascholing gegeven:

Ondertekende verklaring van de vertegenwoordiger van de opleidingsinstantie met daarin o.a. de naam van de gegeven bij- en nascholing, de periode en het aantal contacturen.

Lid 1 c.

De CRT heeft een aantal activiteiten aangemerkt als Overige deskundigheidsbevorderende activiteiten op het gebied van het specialisme. Dit zijn dus andere activiteiten dan bij- en nascholing en intercollegiale toetsing.

De registratiecommissie heeft de volgende activiteiten aangemerkt als Overige deskundigheidsbevorderende activiteiten:

- a. medeauteur van een artikel in een Nederlandstalig of internationaal wetenschappelijk tijdschrift of een vaktijdschrift op het gebied van het specialisme of medeauteur van een hoofdstuk in een boek of auteur van een posterpresentatie over een onderwerp dat betrekking heeft op het specialisme en die wordt gepresenteerd in een specialistische setting;
- b. eerste auteur van een artikel in een Nederlandstalig of internationaal wetenschappelijk tijdschrift of een vaktijdschrift op het gebied van het specialisme of eerste auteur van een hoofdstuk in een boek;
- c. medeauteur of redacteur van een boek of van een gepubliceerde bundel op het gebied van het specialisme;
- d. eerste auteur van een boek of van een gepubliceerde bundel op het gebied van het specialisme;
- e. redactielidmaatschap van een Nederlandstalig of internationaal wetenschappelijk tijdschrift of een vaktijdschrift op het gebied van het specialisme;
- f. hoofdredacteur van een Nederlandstalig of internationaal wetenschappelijk tijdschrift of een vaktijdschrift op het gebied van het specialisme;
- g. auteur van een test-uitgave met handleiding op het gebied van het specialisme en uitgegeven door een test-uitgever;
- h. lidmaatschap van een vakinhoudelijke commissie op het gebied van het specialisme. De vakinhoudelijke commissie mag geen deel uitmaken van de werkgeversorganisatie van de betrokken specialist;
- i. lidmaatschap van het bestuur van een wetenschappelijke vereniging of beroepsvereniging op het gebied van het specialisme
- j. het volgen van niet-geaccrediteerde niet-patiëntgebonden bij- en nascholing op het gebied van het specialisme die is voltooid vóór 1 april 2014;
- k. het geven van niet-geaccrediteerde niet-patiëntgebonden bij- en nascholing op het gebied van het specialisme die is voltooid vóór 1 april 2014. Hieronder wordt tevens gerekend het geven van cursorisch onderwijs in de opleiding tot gezondheidszorgpsycholoog, psychiater of psychotherapeut ongeacht het moment van voltooiing van het gegeven cursorisch onderwijs;
- l. lidmaatschap van de visitatiecommissie van de PAZ (sectie Psychologen in Algemene Ziekenhuizen van het NIP)/LVMP (Landelijke Vereniging Medische Psychologie) die kwaliteitsvisitaties verricht bij de vakgroepen Medische Psychologie van de Nederlandse ziekenhuizen.

Bovenstaande lijst is een limitatieve lijst.

Waardering

De CRT heeft besloten om de onder a. tot en met k. genoemde activiteiten als volgt te waarderen:

- ad a.: 8 uur per artikel óf per hoofdstuk óf per posterpresentatie;
- ad b.: 40 uur per artikel óf per hoofdstuk;
- ad c.: 16 uur per boek of bundel;
- ad d.: 80 uur per boek of bundel;
- ad e.: 8 uur per jaar;
- ad f.: 16 uur per jaar;
- ad g.: 80 uur per test-uitgave;
- ad h.: 2 uur per bijeenkomst;
- ad i.: 2 uur per bijeenkomst;
- ad j.: het aantal contacturen van de bij- en nascholing;
- ad k.: het aantal contacturen en het aantal voorbereidingsuren van de bij- en nascholing met dien verstande dat de verhouding als volgt is: contacturen : voorbereidingsuren = 1 : 2;
- ad l.: 4 uur per kwaliteitsvisite, dat wil zeggen voor de dag/dagen van het visitatiebezoek zelf. De met de visitatie samenhangende activiteiten, zoals voorbereidende/afroeiende vergaderingen, kunnen als Overige deskundigheidsbevorderende activiteit onder h. worden opgegeven.

N.B. Een jaar vangt aan op de datum van laatste registratie of herregistratie.

Bewijsstukken

Tot slot vraagt de CRT om de volgende bewijsstukken te overleggen wanneer één van de onder a. tot en met k. genoemde activiteiten wordt opgegeven:

- ad a.: bij een artikel: de naam van de publicatie, de eerste auteur, het tijdschrift, de jaargang, het nummer en de bladzijden óf bij een hoofdstuk: de naam van het boek, de uitgever, het jaar en het ISBN-nummer óf bij een posterpresentatie: het onderwerp, de setting en de datum van de posterpresentatie;
- ad b.: de naam van de publicatie, het tijdschrift, de jaargang, het nummer en de bladzijden óf bij een hoofdstuk: de naam van het boek, de uitgever, het jaar en het ISBN-nummer;
- ad c.: de naam van het boek of de bundel, de eerste auteur, de uitgever, het jaar en het ISBN-nummer;
- ad d.: de naam van het boek of de bundel, de uitgever, het jaar en het ISBN-nummer;
- ad e.: de naam van het tijdschrift en kopieën van het colofon van het tijdschrift in het desbetreffende jaar;
- ad f.: de naam van het tijdschrift en kopieën van het colofon van het tijdschrift in het desbetreffende jaar;
- ad g.: de naam van de test-uitgave, uitgever, jaar en het ISBN-nummer;
- ad h.: naam van de commissie, naam van de organisatie waarvan de commissie deel uitmaakt, een omschrijving van de doelstelling van de commissie en de bezochte vergaderdata;
- ad i.: de naam van de vereniging, een omschrijving doelstelling van de vereniging en de bezochte vergaderdata.
- ad j.: een bewijs van deelname. De CRT kan vragen om aanvullende bewijsstukken. De belangrijkste eisen zijn dat de activiteit op het gebied van het specialisme moet liggen en dat de activiteit moet zijn afgerond voor 1 april 2014. Een cursus op basisniveau telt niet mee;
- ad k.: de specialist dient een ondertekende verklaring van de vertegenwoordiger van de opleidingsinstelling mee te sturen met daarin minimaal de naam van de gegeven bij- en nascholing, de periode en het aantal contacturen. De CRT kan vragen om aanvullende bewijsstukken. De belangrijkste eisen zijn dat de activiteit op het gebied van het specialisme moet liggen en dat de activiteit moet zijn afgerond voor 1 april 2014. Een cursus op basisniveau telt niet mee. Erkenning vindt slechts plaats voor één uitvoering. Als een bepaalde bij- en nascholing meerdere keren wordt gegeven, kan deze dus maar één keer meetellen als overige deskundigheidsbevorderende activiteit;
- ad l.: een bewijs van lidmaatschap van de visitatiecommissie van de PAZ/LVMP met daarop de datum/data van de bijgewoonde visitatiebezoeken.

Een artikel, een hoofdstuk, een boek, een bundel en/of een test-uitgave kunnen ook meetellen voor herregistratie indien deze vóór het verstrijken van de registratiedatum zijn geaccepteerd voor publicatie door de redactie en/of de uitgever van de desbetreffende publicatie. Dit dient te worden aangetoond met een verklaring van de desbetreffende redactie en/of uitgever.

De registratiecommissie toetst steekproefsgewijs of de aanvrager de opgegeven informatie met bewijsstukken kan onderbouwen. Vooralsnog wordt ermee volstaan wanneer de aanvrager op zijn papieren bewijsformulier verklaart, dat de opgegeven informatie voor de CRT beschikbaar is en dat deze desgewenst ter beschikking van de CRT wordt gesteld.

Artikel D.4. Nadere bepalingen met betrekking tot intercollegiale toetsing

1. *Tot intercollegiale toetsing als genoemd in artikel D.3., eerste lid, onder b. worden gerekend:*
 - a. *interview;*
 - b. *genoten supervisie;*
 - c. *andere door de registratiecommissie als zodanig erkende vormen van intercollegiale toetsing.*
2. *Met betrekking tot interview als bedoeld in het eerste lid onder a., gelden de volgende nadere bepalingen:*
 - a. *de interview is gericht op de gezamenlijke reflectie op het professioneel handelen van de deelnemers;*
 - b. *de interview vindt geregeld plaats, met een minimumduur van drie kwartier per bijeenkomst;*
 - c. *als er sprake is van interview is tenminste één andere deelnemer dan aanvrager geregistreerd klinisch psycholoog, klinisch neuropsycholoog, geneeskundig specialist of verpleegkundig specialist als bedoeld in artikel 14 van de Wet-BIG;*
 - d. *van de interviewbijeenkomsten zijn een agenda en een presentielijst beschikbaar.*
3. *Met betrekking tot de supervisie als bedoeld in het eerste lid, onder b., gelden de volgende nadere bepalingen:*
 - a. *indien het supervisie betreft met betrekking tot de patiëntenzorg is de supervisor geregistreerd specialist, dan wel als supervisor erkend te zijn door een specialistische psychotherapievereniging of de Nederlandse vereniging voor Psychotherapie;*
 - b. *indien het supervisie betreft over wetenschappelijk onderzoek en innovatie is de supervisor gepromoveerd, dan wel beschikt deze naar het oordeel van de registratiecommissie over voldoende relevante onderzoekservaring;*
 - c. *indien het supervisie betreft over managementtaken beschikt de supervisor naar het oordeel van de registratiecommissie over aantoonbare kwalificaties op het terrein van beleid of management;*
 - d. *de aanvrager overlegt een verklaring van de supervisor, waarin in elk geval omschreven zijn de supervisieperiode, doel en onderwerp van de supervisie en het aantal uren genoten supervisie.*

Uitwerking artikel D.4. in de Beleidsregels Herregistratie CRT

Lid 1c.

Het Besluit specialisme klinische psychologie maakt het mogelijk dat andere -nog niet bestaande vormen van intercollegiale toetsing- als zodanig kunnen meetellen voor herregistratie.

Tot op heden heeft de CRT drie andere vormen van intercollegiale toetsing erkend, beide met terugwerkende kracht tot 1 april 2007:

- de kwaliteitsvisitaties van de sectie PAZ (Algemene Ziekenhuizen) van het NIP (vergadering registratiecommissie van 10 december 2010);
- de kwaliteitsvisitaties van de LVVP (Landelijke Vereniging van Vrijgevestigde Psychologen en Psychotherapeuten) (voorheen de NVVP: Nederlandse Vereniging van Vrijgevestigde Psychologen en Psychotherapeuten); vergadering registratiecommissie van 20 mei 2011;
- de kwaliteitsvisitaties door de sector Gezondheidszorg van het NIP van zelfstandig gevestigde klinisch psychologen; vergadering registratiecommissie van 6 juli 2012.

In alle gevallen kunnen alleen de genoten kwaliteitsvisitaties meetellen als een andere vorm van intercollegiale toetsing.

Verder geldt ten aanzien van de specifieke visitaties het volgende:

1. de visitaties van de sectie PAZ van het NIP: het aantal uren dat meetelt voor herregistratie, is het aantal uren dat de visitatie daadwerkelijk heeft geduurd. Dit is 6 uur. Indien de aanvrager betrokken is geweest bij de voorbereiding, kan hij hiervoor maximaal 16 uur opgeven (10 uur voorbereiding en 6 uur visitatie). Indien de aanvrager van mening is, dat hij/zij meer tijd aan de voorbereiding heeft besteed, dient hij gemotiveerd aan te geven waaruit deze extra uren bestonden. De CRT behoudt zich het recht voor deze motivatie onvoldoende te vinden.

2. de visitaties van de LVVP en de sector Gezondheidszorg van het NIP: het aantal uren dat mag worden opgegeven, is het aantal uren dat de visitatie heeft geduurd. Dit is:
- 2 x 2,5 uur voor de voorbereidende bijeenkomsten en 3 uur voor de visitatieochtend indien de praktijk niet wordt gevisiteerd (8 uur totaal);
 - 2 x 2,5 uur voor de voorbereidende bijeenkomsten, 3 uur voor de visitatieochtend en 1 uur voor het praktijkbezoek indien de praktijk wel wordt gevisiteerd (9 uur totaal);
 - de visiteurs van de LVVP moeten hetzij gezondheidszorgpsycholoog-specialist (Wet BIG) hetzij psychiater (Wet BIG) zijn;
 - tenminste één van de visiteurs van de sector Gezondheidszorg van het NIP is gezondheidszorgpsycholoog-specialist.

Bewijsstukken

Bij het bewijsformulier dient te worden gevoegd: een kopie van het certificaat van visitatie. Uit het certificaat moet blijken dat de specialist aan de voorwaarden heeft voldaan. Op het bewijsformulier dient betrokkene aan te geven:

- bij visitaties van de sectie PAZ, of hij/zij bij de voorbereiding was betrokken;
- bij visitaties van de LVVP en van de sector Gezondheidszorg NIP, of zijn/haar praktijk is gevisiteerd.

Lid 2.

- Intervisie telt alleen mee wanneer deze heeft plaatsgevonden met minimaal twee en maximaal acht deelnemers, inclusief de aanvrager.
- Als een uur intervisie korter duurt dan één klokuur (60 minuten) maar minimaal 45 minuten, wordt dit aangemerkt als één uur intervisie. Als de specialist meer dan één klokuur intervisie opgeeft, vindt afronding plaats: tot 0,5 uur bovenop het opgegeven aantal uren wordt afgerond naar beneden tot het hele uur, vanaf 0,5 uur wordt afgerond naar boven.
- Eén uur intervisie telt als één uur intercollegiale toetsing voor de herregistratie.
- Casuïstiekbesprekingen zijn in beginsel geen intervisie. Er moet sprake zijn van een gezamenlijke reflectie op het professioneel handelen van de deelnemers.

Bewijsstukken

Het Besluit specialisme klinische psychologie eist dat van alle intervisie-bijeenkomsten een agenda en een presentielijst beschikbaar zijn. De CRT stelde op 10 maart 2017 een intervisieformulier vast dat het gebruik van een agenda en presentielijst vervangt. Het gebruik van dit formulier is verplicht voor elke specialist vanaf de eerste dag van elke nieuwe registratieperiode die na 10 maart 2017 van start is gegaan.

Lid 3

- Hieronder wordt verstaan 'het onder begeleiding van een supervisor reflecteren op de werkervaringen en het eigen handelen daarin'. Supervisie kan individueel worden genoten of in groepsverband. In het laatste geval telt de genoten supervisie alleen mee wanneer een gesuperviseerde groep uit maximaal vier personen bestaat (exclusief de supervisor).
- Als een uur supervisie korter duurt dan één klokuur (60 minuten), bijvoorbeeld 45 minuten, wordt dit aangemerkt als één uur supervisie. Eén uur supervisie telt als één uur intercollegiale toetsing voor de herregistratie.
- Bij de beoordeling van de vraag of sprake is van een specialistische psychotherapievereniging (lid 3 onder a.) richt de CRT zich naar het oordeel van de Nederlandse vereniging voor Psychotherapie hieromtrent.

Bewijsstukken

Het Besluit specialisme klinische psychologie eist dat bij gevolgde supervisie, een verklaring overlegd moet kunnen worden **van de supervisor** met de volgende informatie: de supervisieperiode, het doel en het onderwerp van de supervisie en het aantal uren genoten supervisie.

De specialist dient het door het herregistratiesysteem aangemaakte bewijsformulier te ondertekenen. Hiermee verklaart hij tevens dat een verklaring van de supervisor met de gevraagde informatie zoals genoemd in artikel 5 lid 3 d. beschikbaar is.

De CRT toetst dit punt steekproefsgewijs. Daarbij kan de CRT besluiten om de verklaringen van de supervisor/supervisoren op te vragen.

Artikel D.5. Voorwaardelijke herregistratie (coulanceregeling)

1. *Indien de aanvrager niet volledig voldoet aan de in artikelen D.1. tot en met D.4. gestelde eisen kan de registratiecommissie besluiten tot herregistratie onder de voorwaarde, dat verzoeker binnen een jaar alsnog aan deze eisen voldoet.*
2. *Voor voorwaardelijke registratie als bedoeld in het eerste lid komen slechts in aanmerking specialisten die voor tenminste 75 procent aan de herregistratie-eisen hebben voldaan, waarbij de eisen genoemd in de artikelen D.2. en D.3. van gelijk gewicht worden geacht.*
3. *Werkervaring of activiteiten op het gebied van deskundigheidsbevordering die noodzakelijk zijn om te voldoen aan de eisen met betrekking tot de voorafgaande registratieperiode als bedoeld in het eerste lid, blijven buiten beschouwing bij de beoordeling van een verzoek tot herregistratie na afloop van de daaropvolgende periode.*
4. *Indien verzoeker na afloop van de in het eerste lid genoemde periode niet kan aantonen dat hij aan de voorwaarde heeft voldaan, wordt zijn inschrijving doorgehaald op de dag volgend op de beëindiging van de genoemde periode.*

Uitwerking artikel D.5. in de Beleidsregels Herregistratie CRT

Algemeen

De coulanceregeling bepaalt, dat een aanvrager om herregistratie die onder de coulanceregeling valt ook moet voldoen aan de reguliere eisen voor herregistratie voor de nieuwe registratietermijn. Een voorbeeld kan dit verduidelijken. Stel de registratietermijn van een specialist loopt af op 1 januari 2016. Op 1 januari 2016 voldoet hij slechts voor 75% aan de vereisten. Hij valt dan automatisch onder de coulanceregeling. Hij wordt dan voor vijf jaar opnieuw geregistreerd beginnend op 1 januari 2016 en hij krijgt één jaar de tijd om alsnog aan de 100% uit de 'oude periode' te komen. Dit gebeurt in de vorm van een coulancessluit. Als het niet lukt om binnen één jaar aan de oude eisen te voldoen, wordt zijn registratie doorgehaald op de dag die volgt op de beëindiging van de coulancetermijn. In de periode tussen 1 januari 2016 en 1 januari 2021 moet de specialist dus zowel voldoen aan de eisen uit het coulancessluit als aan de eisen voor de nieuwe registratietermijn. Hij heeft hiermee een zwaarder urenpakket dan de specialisten die per 1 januari 2016 volledig (voor 100%) aan de herregistratievereisten voldeden en die voor vijf jaar zijn geherregistreerd.

De registratiecommissie heeft in haar vergadering van 9 juli 2010 besloten dat de periode van één jaar zoals bedoeld in het eerste lid aanvangt na de datum van het desbetreffende besluit van de CRT dat de aanvrager onder de coulanceregeling valt.

Lid 2

De eis van 75% is van toepassing op het gemiddelde van de uren werkervaring en de uren deskundigheidsbevordering. Het is dus niet zo, dat de aanvrager op beide terreinen minimaal 75% moet hebben voltooid. Een combinatie van bijvoorbeeld 100% werkervaring voldaan en 50% deskundigheidsbevordering (en omgekeerd) is ook mogelijk.

Voorts is het zo, dat zowel werkervaring als deskundigheidsbevordering minimumpercentages bevatten op deelgebieden van werkervaring en deskundigheidsbevordering. Zo moet minimaal de helft van de uren werkervaring patiëntgebonden werkervaring zijn geweest en moet minimaal 50% van de uren deskundigheidsbevordering geaccrediteerde bij- en nascholing zijn geweest.

De registratiecommissie heeft besloten dat een aanvrager steeds minimaal 50% moet hebben gehaald op elk van de verplichte deelgebieden (dus patiëntgebonden werkervaring, geaccrediteerde bij- en nascholing en intercollegiale toetsing) om voor de coulanceregeling in aanmerking te kunnen komen. Via een rekenkundige formule wordt van geval tot geval berekend hoeveel surplusuren de aanvrager dan moet hebben op de overige onderdelen.

Artikel D.6. Herregistratie op basis van gelijkgestelde werkzaamheden

1. *Indien een specialist gedurende de vijf jaar voorafgaand aan de expiratie van de vigerende registratie niet heeft voldaan aan de eisen op het gebied van werkervaring als bedoeld in artikel D.2., tweede lid, maar ten minste 4.160 uur andere werkzaamheden heeft verricht waarvoor inschrijving in het specialistenregister aantoonbaar van belang is, kan hij verzoeken tot herregistratie op basis van gelijkgestelde werkzaamheden.*
2. *Tot de werkzaamheden als bedoeld in het eerste lid worden gerekend:*

- a. onderwijs- en onderzoekswerkzaamheden op een voor het desbetreffende specialisme relevant gebied van de psychologie, de pedagogiek of de geestelijke gezondheidskunde;*
b. management-, beleids- of staffuncties op het gebied van het desbetreffende specialisme of in een zorgsector waarbinnen beoefenaren van dit specialisme werkzaam zijn;
c. vakinhoudelijke werkzaamheden bij voor het desbetreffende specialisme relevante wetenschappelijke verenigingen, beroepsverenigingen, patiëntenverenigingen, of daarmee vergelijkbare organisaties.
3. *Bij de beoordeling van een verzoek om herregistratie op basis van gelijkgestelde werkzaamheden blijven de herregistratie-eisen op het gebied van deskundigheidsbevordering als genoemd in artikel D.3. onverminderd van toepassing.*
 4. *Indien sprake is van herregistratie op basis van gelijkgestelde werkzaamheden wordt hiervan in het specialistenregister een aantekening gemaakt, waaruit blijkt dat deze herregistratie geen competentie als praktiserend specialist impliceert.*
 5. *Indien een specialist die is ingeschreven in het register op basis van gelijkgestelde werkzaamheden, de beroepsuitoefening als specialist wenst te hervatten, kan hij bij de registratiecommissie een verzoek indienen om een individueel scholingsprogramma dat bestaat uit een door de registratiecommissie vast te stellen aantal uren werkervaring of deskundigheidsbevordering. Indien hij dit programma binnen de daarin gestelde termijn met goed gevolg afrondt, wordt zijn inschrijving op basis van gelijkgestelde werkzaamheden omgezet in een reguliere inschrijving. Deze inschrijving kent een duur van vijf jaar, gerekend vanaf de datum van omzetting.*
 6. *Artikel D.5. is in geval van een verzoek tot herregistratie op basis van gelijkgestelde werkzaamheden van overeenkomstige toepassing.*

Uitwerking artikel D.6. in de Beleidsregels Herregistratie CRT

Algemeen

De strekking van artikel D.6. is dat voor een specialist die verzoekt tot herregistratie op basis van gelijkgestelde werkzaamheden ook patiëntgebonden werkzaamheden opgedaan in de desbetreffende registratieperiode, als relevante werkzaamheden meetellen. De CRT heeft daarom besloten dat wanneer een aanvrager dergelijke werkzaamheden opgeeft, deze meetellen als werkzaamheden zoals bedoeld in artikel D.6., tweede lid. Aangezien deze werkzaamheden echter niet met zoveel woorden staan genoemd in artikel D.6., tweede lid, zal de CRT in dergelijke individuele gevallen de hardheidsclausule toepassen.

Een specialist kan tijdens zijn registratietermijn zo vaak als hij wil switchen tussen een 'normaal dossier herregistratie' en een 'dossier gelijkgestelde werkzaamheden'. Echter, nadat de aanvraag om herregistratie is ingediend, is dit niet meer mogelijk. Wel is het zo, dat een aanvrager die niet voor een 'normale' herregistratie in aanmerking komt, na zijn afwijzing kan verzoeken om alsnog te worden geherregistreerd voor 'gelijkgestelde werkzaamheden'.

Lid 3

Dit lid bepaalt, dat de eisen voor deskundigheidsbevordering die aan de reguliere specialisten worden gesteld ook van toepassing zijn op specialisten die om een registratie op basis van gelijkgestelde werkzaamheden (GGW) verzoeken.

Lid 5

Indien een specialist verzoekt om zijn registratie op basis van gelijkgestelde werkzaamheden (hierna ook GGW-registratie) om te zetten in een reguliere registratie, beoordeelt de CRT of dit zonder meer kan of dat betrokkene een individueel scholingsprogramma moet doorlopen. In het laatste geval bepaalt de CRT de termijn van het programma. Na voltooiing van het scholingsadvies, volgt reguliere registratie. De datum van voltooiing is dan de datum van de reguliere inschrijving. Deze datum kan derhalve vóór de einddatum liggen van de door de CRT gestelde termijn. Op de datum van voltooiing vangt ook de reguliere registratietermijn van vijf jaar weer aan.

Artikel D.9. Hardheidsclausule

Indien de gevolgen van toepassing van dit hoofdstuk in individuele gevallen kennelijk in ernstige mate onevenredig zijn in verhouding tot de strekking van dit besluit (bedoeld wordt 'hoofdstuk') en de ermee te dienen doelen, kan de registratiecommissie besluiten af te wijken van de inhoud van dit besluit (bedoeld wordt 'hoofdstuk').

Uitwerking artikel D.9. in de Beleidsregels Herregistratie CRT

Algemeen

De CRT hanteert als beleid bij de toepassing van de hardheidsclausule dat ernstige ziekte reden kan zijn om de hardheidsclausule toe te passen. Een andere reden om de hardheidsclausule toe te passen kan zijn dat een aanvrager een meerjarige bij- en nascholing volgt die pas na het verstrijken van de registratietermijn leidt tot toekenning van uren bij- en nascholing.

Of er sprake is van toepassing van de hardheidsclausule dient van geval tot geval te worden beoordeeld aan de hand van door de aanvrager met bewijs te onderbouwen informatie.

Hoofdstuk E. Slotbepalingen

Artikel E.1.: overgangsbepaling

(...)

4. Dit besluit is van toepassing op aanvragen tot herregistratie van klinisch psychologen, van wie de registratietermijn eindigt op of na de datum van inwerkingtreding van dit besluit.

5. Specialisten van wie de registratietermijn eindigt voor 1 september 2019, kunnen verzoeken om hun werkervaring of deskundigheidsbevordering voorafgaand aan die datum te laten beoordelen volgens de criteria van het Besluit herregistratie d.d. 19 oktober 2006, zoals laatstelijk gewijzigd op 26 november 2013.
